

LN E. 151/41 29.6.91/S.4

KONFRONTACE

OHLEDNUTÍ ZA PRAŽSKÝM QUADRIENNALE '91

Bez katalogu

Mezinárodní soutěžní přehlídka scénografie a divadelní architektury Pražské quadriennale se letos poprvé uskutečnila v Paláci kultury. Celkem představila díla architektů a scénografů z 36 zemí, kteří soutěžili v kategorii národních expozic (hlavní soutěž), v oboru scénografie, kostýmní tvorby a architektury a v tematické sekci věnované Mozartovi.

Ve způsobu prezentace se střídaly (a kombinovaly) dva základní přístupy. Klasické, konzervativní „výstavnictví“, kdy se na panelech představují fotografie, kostýmní a scénografické návrhy a modely. Za expozici tohoto typu obdrželo čestné uznání Katalánsko. V druhém případě nekladou autoři expozice důraz na kvantitu vystavovaného materiálu. Vytvářejí svébytný svět, který je oddělen od ostatní výstavní plochy a je uměleckým dílem i sám o sobě. (Např. národní expozice Finska, Polska a Velké Británie). Umístění několika typických scénografických návrhů, kostýmů, loutek apod. do tohoto mikrokosmu působí mnohem emotivněji, než série fotografií ve studeném světle. Hlavní cenu PQ si nakonec odvezli právě do Velké Británie. V prostoru ne nepodobném garáži vítal návštěvníky vycpaný pes s fotografií v tlamě, v koutě se sklebila loutka držící v modrých rukách tři lidské hlavy, scénografické modely ležely v barelech, na hromadě cihel, kouzelný shakespearovský svět ukrývala černá igelitová kupa, z hromady pneumatik vyrůstaly klasy obilí a vlčí máky...

Účastníci z Československa dostali čestné uznání (Jindřich Smetana, Jan Landa, Tomáš Kulicha a Zbyšek Stýblo za projekt spirálového divadla na Výstavišti v Praze) a zlatou medaili (Jan Vančura v mozartovské sekci). Československá expozice v hlavní soutěži ocenění nezískala, i když patřila mezi nejzajímavější. Její autoři (Věra Ptáčková a Milan Ferenčík) využili „domácího prostředí“ a začlenili do výstavní plochy i prosklenou stěnu paláce a panoráma Prahy.

Nesoutěžní expozice divadelních škol se ocitla v prostoru garáží. Čestné uznání udělené mezinárodní porotou studentské přehlídce považují za trochu nadbytečné gesto, neboť „energie, kreativita a neotřelý pohled“ nejsou u studentů ničím překvapivým; a kromě toho se některým zúčastněným právě těchto vlastností nedostávalo.

Pražské quadriennale zítřejší končí a je tedy načase ohlédnout se za jeho letošním ročníkem i z hlediska organizace. Pro mnohé návštěvníky bylo velkým překvapením, že pořadatelé (Divadelní ústav) vyměnili

tradiční Výstaviště za poněkud nehostinné prostory Paláce kultury:

Vlastimil Urban, produkční PQ: V minulých letech jsme na Výstavišti platili 2,10 Kčs za den a čtvereční metr. První částka, kterou po nás letos požadovali, byla 500 korun za den a metr a navíc si organizátoři Všeobecné čs. výstavy představovali, že budeme expozice po 10 dnech obměňovat, což je u Quadriennale nemyslitelné. Podmínky v Paláci kultury jsou sice ideální - těžko něco zatlučete do mrákorové podlahy a v garážích se nesměla pomalovat podlaha, protože je natřená speciální barvou proti oleji -, ale náklady v podstatě odpovídají tomu, co jsme dříve platili na Výstavišti.

Rozpočet PQ je na úrovni roku 1967. Bylo vůbec možné s částkou 5,6 miliónu při dnešních cenách vystačit?

V. Urban: Palác kultury se nabídl, že PQ zajistí produkčně a stavebně. Především požadoval asi 3,6 - 3,8 miliónu za „výrobu“ a dva milióny za pronájem a ostatní služby. Obrátili jsme se na firmu L. Chmury - Výstavnictví Ostrava, která expozici PQ připravila za 2,4 miliónu. (V r. 1987 jsme za obdobnou práci zaplatili n.p. Výstavnictví Praha 3,7 miliónu.)

Katalog PQ '87 vyšel na křídovém papíře, s fotografiemi a reprodukcemi. V letošním katalogu není fotografie jediná, jsou v něm vloženy různé dodatky, papír je horší...

Jana Návrátová (redakčně spolupracovala na přípravě katalogu PQ '91): Je sice pravda, že závěrka byla 15. března a poslední informace přišly 10. května (ve světě jsou zvyklí na jiné výrobní lhůty), ale to, co udělala firma Rebox (společníci Ryšánek - Slaný), je nehoráznost. V katalogu jsou tiskové chyby všeho druhu (vůbec neudělali druhé korektury), neřekli, kdo je zodpovědný za grafickou úpravu, tajili, kde mají tiskárnu... Dva tisíce kusů mělo stát 154 000; vzali si zálohu 70 000 a odletěli do Španělska.

V. Urban: Nakonec slíbili, že dodají 2 000 katalogů v pondělí ráno (10.6.) na vernisáž. Odpoledne poslali asi 50 pracovních výtisků slepených koberecovou páskou. Do dneška dodali asi 220, z nichž je pětina vadných. Bude to mít vliv na soudní dohru - další dodávky jsme totiž odmítli, protože katalogy kupují především cizinci a v tomhle stavu je to neprodejná záležitost.

Minulé Quadriennale zhlédlo asi 30 000 návštěvníků. Je letošní ročník úspěšnější?

V. Urban: Odhaduji poloviční návštěvnost proti PQ '87. Do Paláce kultury nejsou lidé zvyklí chodit na výstavy kulturního typu. Navíc jsme vyčerpali všechny peníze a nemohli jsme si téměř dovolit reklamu. PQ je mnohem populárnější ve světě, než u nás. Přijela sem skupina třiceti japonských scénografů, divadelníci z Austrálie i Ameriky. Na výstavě se u nás přihlásilo asi 750 zahraničních hostů. Z našich divadelníků jsme tu potkali máloko ho.

PQ '91 nám před světem hanbu neudělalo; až na vzpomenuť „drobné nepříjemnosti“, k nimž patří i nefungující videa a reflektory v některých expozicích (nebyly již peníze na opravy). Za dva roky se bude rozhodovat o dalším osudu PQ. Štědré dotace od státu již zřejmě pominou, ale na rozdíl od některých pořadatelů si nemyslím, že se pro akci světového významu a věhlasu nenajde sponzor velkého formátu.

□ ZDENĚK A. TICHÝ

PQ 191
PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
odbor výtvarných
Praha 2-Vyšehrad, K. rotonda 8/82 - tel. 28 73 73

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

Dialóg

Bratislava

12. IX. 1989

ze dne

PQ '91
AK

Pražské quadriennale - mezinárodní sůtažná přehlídka javiskového výtvarnictva a divadelnej architektúry bude v priestoroch PKO J. Fučíka v Prahe v júni 1991. Prípravy tohto významného svetového divadelného podujatia sú už v plnom prúde.

Sůtažná přehlídka v Zjazdovom paláci PKO J. Fučíka v Prahe bude rozčleněná na sekcie: a) sekcia scénografickej a kostýmovej tvorby, b) tematická sekcia Dielo W. A. Mozarta, c) sekcia divadelnej architektúry, d) sekcia scénografických škôl (nesůtažná). Obe prvé sekcie sú podmienené realizovaním projektu a sekcia architektúry a divadelných škôl dáva priestor mladým umelcom, ktorých práce nemusia byť viazané na realizáciu. Architektonická sekcia predpokladá dve základné orientácie - na rekonštrukcie historických objektov a výstavu nových divadelných budov. Oproti predošlým ročníkom, keď československá expozícia nesůtažila o hlavnú cenu - cenu za najlepšiu národnú expozíciu - Zlatú trigu, bude na PQ '91 aj ČSSR zaradená do súťaže. Predchádzajúce ročníky predstavovali československú scénografiu v rozsiahlejších súboroch. O to významnejší bude podiel sprievodných podujatí PQ výstav, divadelných prehliadok a iných aktivít, ktoré ukážu komplexný pohľad na československé divadlo.

Ceny, ktoré udelí minister kultúry ČSR na návrh medzinárodnej poroty - Zlatú trigu za najlepšiu národnú expozíciu, zlatú medailu za najlepšiu scénografickú tvorbu zahraničného výtvarníka, za najlepšiu národnú expozíciu - Zlatú trigu, bude na PQ '91 aj ČSSR zaradená do súťaže. Predchádzajúce ročníky predstavovali československú scénografiu v rozsiahlejších súboroch. O to významnejší bude podiel sprievodných podujatí PQ výstav, divadelných prehliadok a iných aktivít, ktoré ukážu komplexný pohľad na československé divadlo.

Generálna komisárka dr. Eva Soukupová, zdôraznila význam tematickej sekcie, venovanej dielu W. A. Mozarta. Roku 1991, dvesto rokov od Mozartovej smrti, bude po rozsiahlej rekonštrukcii znovu otvorené Tylovo divadlo a pripravujú sa rozsiahle mozartovské oslavy, ktoré vvrcholia práve na PQ '91.

EUGÉNIA SIKOROVÁ

Divadelní podiváná

PRAHA (KČ) - Už po sedmé se koná Pražské quadriennale, přehlídka scénografie, kostýmní tvorby a divadelní architektury. Co nového se děje v těchto oborech v 36 zemích světa, se mohou přesvědčit do konce června návštěvníci Paláce kultury. Výstava je rozdělena do čtyř sekcí. První zahrnuje národní přehlídky současného divadelního výtvarnictví, druhá je tematická a věnovaná - jak jinak - Mozartovi, přesněji ztvárnění Mozartových operních děl, třetí představuje nové projekty divadelních budov a konečně čtvrtá je expozicí divadelních škol. Asi nejlákavější bude druhá sekce, už tím, že samo téma Mozartových děl navozuje atraktivní prostředí bohatých kostýmů a masek, spojení světa skutečnosti a fantazie. Pražské quadriennale je soutěžní přehlídkou - ceny budou vyhlášeny tento pátek.

2 RUDÉ PRAVO
Úterý 11. června

č. 135 / 8.1

DIVADLO V PALÁCI

Už sedmý ročník Pražského quadriennale se odehraje v červnu (10.-30. 6.) v Paláci kultury. V minulých letech se stal pro svou velkorysost a originalitu jedním z nejvyhledávanějších scénografických svátků ve světě.

Zatímco minulé ročníky se odehrávaly v obou křídlech Sjezdového (nyní opět Průmyslového) paláce v PKO JF (nyní Výstaviště), letošní soutěžní přehlídka bude uspořádána ve třech patrech Paláce kultury. A ještě letos zůstává ke svým hostům velkorysá, takže z výstavní plochy nebudou platit ani korunu.

V hlavní části národních expozic uvidíme 33 zemí, včetně Československa. Budou soutěžit o Zlatou trigu a jsou mezi nimi jednak „divadelní velmoci“ jako Francie, Velká Británie, SSSR, ale i pro nás exotická Brazílie, Korea, Hong-Kong...

Letos se tematická soutěž bude pochopitelně týkat slavného výročí - zadání bylo výtvarně ztvárnit operní díla W. A. Mozarta. Soutěž architektů naopak bude zcela volná a budou v ní představeny jak návrhy realizovaných staveb, tak i například plány divadelních sítí. Mimo jiné se tu setkáme

s návrhy přestaveb starých divadelních objektů. O nic méně zajímavá bude jistě expozice scénografických škol, která by letos měla být netradičně umístěna v garážích Paláce kultury. Dvacetidenní výstavu budou doprovázet nejrušnější akce, semináře, kongres, výstavy a příležitostná představení v divadlech. Je jen škoda, že doba jejího konání se bude překrývat s další významnou akcí - Všeobecnou československou výstavou. (šim)

10.6.1991
26.4.1991
12.9.1991